

gale, Numlere o. s. v., fordi vi vilde sætte os imod Kongens Billie. Det er altsaa ikke første Gang, at Saabant er flet. I det Hele taget har der ikke været nogen fast konstitutionel Praxis i Henseende til, om det, naar Hans Majestæt ved Rigsdagens Aabning eller Slutning udtaler Budskabet, da er Kongens eller Ministeriets Ord. Det har været meget omtvistet. I 1853 var det naturligvis Kongen; i 1854, da Oppositionen havde sluttet sig sammen, og da Folkethinget blev opløst paa en Maade, som det aldrig er flet hverken før eller senere, var det ikke Andet end Ministeriet Ordseds Ord. Det var man dengang enig om. I 1866, da vi vare midt i Forfatningskampen, udgav afbøde Dr. Lehmann et Skrift, som blev trykt i 25,000 Exemplarer og udbredt over hele Landet; der satte han i Spidsen Kongens Udtalelse til Rigsraadet, som havde forkaftet Forfatningsudkastet, og der blev gjort gjældende Hans Majestæt Kongens Beflagelse over, at man havde negtet dette Udkast, som kunde være blevet til Landets Betsignelse o. s. v. Det var i Begyndelsen; da var Budskabet Kongens Ord. Ved Slutningen af Forfatningskampen paatog Oktoberforeningens Overbestyrelse sig at udgive det Budskab, hvormed Rigsdagen blev sluttet, for at være Kongens Ord, og den stillede en Opfordring til alle sine Medlemmer om at rette sig efter dette Kongeord. Der er saaledes ingen konstitutionel Praxis angaaende, hvad der er Kongens og hvad Ministerens Ord. For Budskaber ved Rigsdagens Aabning eller Slutning berer Ministeriet naturligvis Ansvar, men for mig staar det saaledes, at der kan komme enkelte Punkter, hvor Majestæten fremtræder som mere handlende paa eget Ansvar, men naturligvis ikke, som jeg igaar bemærkede, med juridisk Ansvar. Derfor tror jeg, at det kommer meget an paa de Dine, som se, og de Dren, som høre, og derfor har det forundret mig, at man har skruet denne Myg op til saa stor en Elefant, som den er bleven opskruet til.

Bojsen: Jeg har udbedet mig Ordet for en personlig Bemærkning lige over for den høitærede Justitsminister. Hans sidste Replik til mig i Gaarsmødet var af den Betskaffenhed, at jeg blev saa overrasket derved, og den kom mig saa uventet, at jeg ikke fik Leilighed til svar at svare. Da Mødet i det Samme sluttede, blev derved yderligere ingen Leilighed dertil, og jeg skal ikke beklage dette, men meget mere være tilfreds med, at Forholdet og Yttringen nu kan blive Gjenstand for, som jeg haaber, fra begge Sider en roligere Overveelse. Det for mig personlig Fornærmende, der ligger i denne Yttring, tager jeg ikke Hensyn til, idet jeg i den Henseende er fuldkommen tilfredsstillt med det Værn, som den høitærede Formand har ydet mig. Jeg tror, at indenfor disse fire Vægge maa Formandens Forsvar i den Henseende være os fyldestgjørende, og det er det i alt Fald for mig.

Men der laa noget mere end blot personligt Fornærmeligt i den ærede Justitsministers Svar til mig. Der synes nemlig deri at ligge en Tilkjendegivelse af en Beslutning om, at den ærede Minister ikke længere vilde forhandle med mig. Det er denne Side af Sagen, som jeg nu maa finde mig foranlediget til at gjenoptage, og hvorom jeg ønsker en Forklaring. Enten er dette jo en Beslutning, som er saa vel overveiet, at man ikke kan vente, at den bliver tagen tilbage, og i saa Tilfælde ønsker jeg en Bekræftelse derpaa, idet da ogsaa jeg fra min Side maa indrette min Optræden over for den ærede Minister derefter, eller ogsaa er det, om jeg saa maa udtrykke mig, en overilet Yttring, som beror paa en Misforstaaelse, og er dette Sidste Tilfældet, da vil jeg ikke undrage mig for at gjøre Mit til, at en saadan Misforstaaelse kunde blive ryddet til Side. Jeg tror, at der for saa vidt er reelle Grunde nok for, at en Mistemning kan være tilstede, uden at man behøver at bygge den paa Misforstaaelser. Er dette altsaa Tilfældet, saa ønsker jeg for mit Vedkommende, at en saadan Misforstaaelse maa forsvinde, og jeg ønsker det saa vidt, at jeg ikke skal undrage mig for ogsaa i den Henseende at gjøre det første Skridt ved at opfordre den ærede Justitsminister til at efterse de Yttringer af mig, hvoraf han tog Anledning til sit Svar, og derefter at modificere sine Udtryk her i Salen.

Formanden: Jeg behøver ikke at minde om, at naar jeg efter de Udtalelser, der igaar kom fra den høitærede Justitsminister, fandt Anledning til at gjøre en Bemærkning, saa var det egentlig ikke, som det ærede Medlem nu sagde, for at værne om ham, men fordi jeg i Medfør af min Pligt var nødsaget til at gjøre en Bemærkning overfor den indirekte Anke over Formandens Ledelse, der forekom mig at ligge i den høitærede Justitsministers Ord.

Justitsministeren: Naar det ærede Medlem henvendte den Opfordring til mig, at jeg vilde efterse de Udtalelser af ham, som havde foranlediget mig til at fremsføre den Yttring, hvormed det sidste Møde sluttede, saa ønsker jeg at svare paa denne Opfordring ved at rette en lignende Anmodning til ham om at efterse de Udtalelser fra min Side, der gavede Anledning til, at han rettede sin efter min Formening fornærmelige Udtalelse mod mig. Jeg nævner den Overbevisning, at naar det ærede Medlem i Ro har gjenemskæft, hvad jeg sagde, vil han selv være den Første til at yde mig den Næstærdighed, at det Angreb, han gjorde paa mig, ikke var foranlediget af mig.

Bojsen: Jeg kan ikke glæde mig over at have faaet Svar paa mit Spørgsmaal. Jeg spurgte ikke om en Oplysning om den Debat, der gik